

Sportovní prostředí po roce 1989

Přeměna sportovního prostředí

Rada vzájemného porozumění při OF

5. 12. 1989 odstartování transformace

- zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy nahrazen zák. č. 173/1990 Sb.
- samostatnost sportovních svazů
- obnovení organizací zakázaných po únoru 1948

21. 12. 1989 - uvolnění ČSOV

Sjezdy a kulaté stoly (Brno, Praha, Bratislava)

Nástupnické organizace

- 11. 3. 1990 Slovenské sdružení tělesné kultury (SZTK)
- 24. 3. 1990 Československá konfederace sportovních a tělovýchovných svazů (ČSKSTS)
- 25. 3. 1990 Český svaz tělesné výchovy (ČeSTV)
- 25. 3. 1990 Sjezd ukončil 40 let činnosti monopolní ČSTV - majetek cca 19 mld. (vč. hospodářských a účelových zařízení)

TJ a svazy zůstaly mimo tato sdružení

ÚV ČSTV Sazka do společného vlastnictví ČeSTV, SZTK a ČSKSTS - 60 %-30 %-10 %

Nová struktura sportovního prostředí

Právní formu vzniku občanských sdružení dal zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů

Nástupnické ČSTV, SZTK, Sdružení technických sportů a činností (nyní Sdružení sportovních svazů ČR)

Obnovené ČOV, Autoklub Republiky Československé od r. 1993 - Autoklub České republiky, Sokol, Orel, KČT...

Nově vzniklé Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů (předseda A. Hušák), AŠSK

Nová struktura sportovního prostředí

Zastřešující organizace - ČSTV, ČOV, KČT, Sokol, Orel...

Samostatné organizace a TJ/ SK - základ sportovního hnutí – do jejich vlastnictví postupně přešlo 90 % sportovních zařízení

System vlastnictví sportovní infrastruktury nemá ve světě obdoby

Transformace armádního sportu

Svazarm - Sdružení technických sportů a činností (STSCČ) – majetek cca 3 mld. Kč

(dnes Sdružení sportovních svazů České republiky).

Armádní sport - Armádní centrum tělesné výchovy a sportu DUKLA Praha (ACTVS

Dukla Praha) - příprava státní a resortní sportovní reprezentace a sportovních talentů v armádě

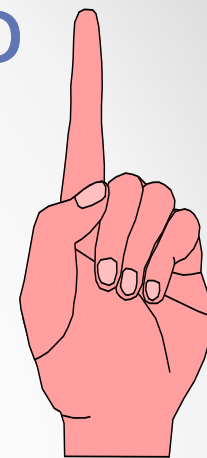
Obnoven - Autoklub Republiky

Československé (AKRČs) v r. 1993 - Autoklub České republiky (AČR)

SPORTOVNÍ OBČANSKÁ SDRUŽENÍ (střešní)

Hlavní rysy přeměny sportovního prostředí

- ✓ Decentralizace
- ✓ Demokratizace
- ✓ **Obnovení** organizací zrušených po únoru 1948
- ✓ **Rychlý nástup** nástupnických organizací po monopolní ČSTV a Svazarmu
- ✓ **Vznik úplně nových subjektů**
- ✓ Náboženský charakter (Orel, YWCA, YMCA, Makkabi apod.)

Hlavní rysy přeměny sportovního prostředí

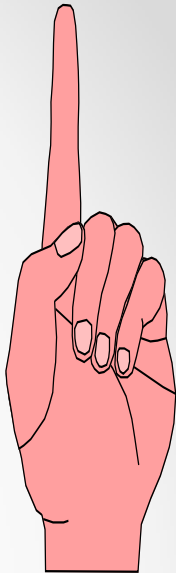
Nezávislost na politických stranách

Jen jistá exkluzivní vazba na určitou politickou stranu (partnerství DTJ s ČSSD, podpora Orla ze strany KDU-ČSL...)

Předávání majetku ČSTV původním majitelům

Spory o majetek - nedokonalé zákony

Pomalý legislativní proces

Období po roce 1993

Evoluční

Stabilizovaná struktura spolků, dohodnutá pravidla...

21. 12. 1992   **obnoven Český olympijský výbor**

31. 12. 1992   **konec ČSKSTS**

16. 12. 1993   **Český paralympijský výbor**

Národní svazy přijaty do mezinárodních **federací**

Sazka rozdělena v poměru 2:1 ve prospěch ČR

Základní jmění 49 mil. 75% ČSTV, 25% ČOS, podíly převedeny na ASPV, Orel, ATJSK, Autoklub...

SAZKA

rozdělení výtěžku akcionářům do roku 2010

ČSTV	67,98 %
ČOS	13,54 %
ČASPV	5,56 %
AČR	4,00 %
SSS ČR	3,56 %
ČOV	2,00 %
ČSS	1,45 %
ATJSK	1,02 %
Orel	0,88 %

Společenský vývoj v letech 1993–2010 x sportovní prostředí

1993 pokojené rozdělení ČSFR

1994 Všesportovní kolegium

1997 První vážná krize v podpoře sportu ze strany státu

Chyběla jasně formulovaná státní politika a zároveň koncepce, podpora státu vědě a výzkumu ve sportu, šíření a výměně informací

Legislativa

1998–2002 skokové zvýšení finanční i legislativní podpory ze strany MŠMT

PRVNÍ LEGISLATIVNÍ INICIATIVY

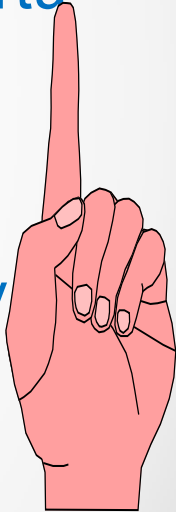
6. 1. 1999 Koncepce státní politiky v tělovýchově a sportu

14. 7. 1999 Zásady komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace, včetně systému výchovy sportovních talentů

5. 1. 2000 Národní program rozvoje sportu pro všechny

28. 2. 2001 **Zákon o podpoře sportu**

9. 7. 2003 Směry státní politiky v tělovýchově a sportu na léta 2004–2006

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu

SPORT - veřejně prospěšná činnost

Definice sportu:

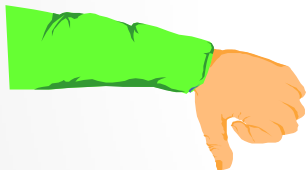
„Sport představuje všechny formy tělesné činnosti, které prostřednictvím organizované i neorganizované účasti si kladou za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů v soutěžích všech úrovních“

Společenský vývoj v letech 1993–2010 x sportovní hnutí

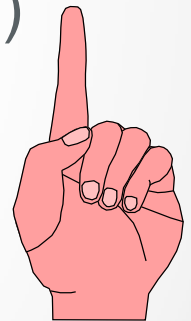
2000–2002 Reforma územněsprávního uspořádání

Přesun kompetencí z centra na kraje

2002–2006 Opomíjení sportu ze strany MŠMT (již podruhé návrh na vytvoření vlastního ministerstva)

1. 5. 2004 **Vstup ČR do EU** – sblížování legislativy

2004 Dokončení výstavby Sazka arény

11. 7. 2007 **Bílá kniha o sportu** – systematický mezinárodní dialog

Společenský vývoj v letech 1993–2010 x sportovní hnutí

2008 - klesají státní dotace i odvody ze Sazky z 900 mil. na 452 mil. Kč

2009 **Koncepce státní podpory sportu...**

13. 5. 2009 **Podvýbor pro sport v Senátu PČR**

1. 12. 2009 **Lisabonská smlouva**

1. 1. 2009 **Předsednictví Evropské komise v oblasti sportu**

4. – 5. 5 2010 **Konference Sport a stát**

Státní sféra

Na celostátní úrovni státní správu zodpovědnou za oblast sportu zabezpečuje **MŠMT, MV a MO**

Na regionální úrovni vyšší územní celky s odděleními sportu a středními školami

Na místní úrovni obce s odděleními sportu a základními školami

MŠMT

- 1993 Odbor mládeže a odbor sportu
- 1995 Podvýbor pro tělovýchovu a sport
- 2009 Podvýbor pro sport v Senátu ČR

Poradní a iniciativní orgány

Rada pro tělesnou výchovu a sport MŠMT

Všesportovní kolegium

System financování sportu

Státní zdroje – MŠMT ČR

Hlavní zdroje - vlastní příjmy ze Sazky (do r. 2004 nárok na odpočet daně), dividendy akciových společností s majoritou ČSTV

Vícezdrojové financování o. s. – vlastní prostředky sportujících, sponzoring, reklama, dotace střešních organizací a místních rozpočtů...

Nedostatek finančních prostředků koresponduje vždy s hospodářskou situací státu

Tělovýchovná a sportovní činnost po roce 1989

Narušen masový tělovýchovný systém

Ztráta centralizovaného socialistického financování

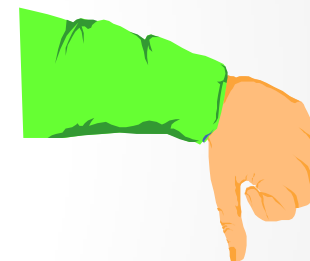
Rozpad systému zdravotní péče o sportovce

Chyběla posloupnost mezi ST, SG a SCM

Odchod sportovců i trenérů do zahraničí

Pokulhávala organizace ve sportovních svazech

Hledání finančních zdrojů

Tělovýchovná a sportovní činnost

Na **ZŠ a SŠ** redukce sportovních kroužků a sportovních her

Doporučeno - 3 hodiny týdně

Sportovní třídy pozměněny na ZŠ s rozšířenou TV

Na **vysokých školách** demokratizace a rozvolnění studia,
redukce předmětů

Tělovýchovná a sportovní činnost

1999 částečné obnovení systému ST, SG...

1. 7. 2000 Rada sportovní reprezentace ČR (RSR) síť sportovních center mládeže

2002 Centrum péče o státní reprezentaci při Ústřední vojenské nemocnici v Praze - servisní středisko

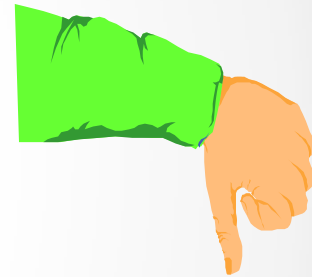
Od školních let až po veteránskou kategorii se o tělesné aktivity starají organizace spolkové sféry

!!!!! **Vstup** sponzorů do sportu

Hlavní problémy posledních let

- Upravit loterijní zákon
- Státní podpora dobrovolnické činnosti
- Sjednocení resortních sportovních center
- Podpořit definici veřejně prospěšné činnosti sportu
- Právní zázemí pro provozování sportu, sportovních zařízení, výchovu a činnost odborníků
- Ochranu integrity sportu, jeho autonomie a podporu činnosti neziskových sportovních organizací
- Zajistit financování sportu
- Začlenit sport a tělesnou aktivitu do všech stupňů výchovných a vzdělávacích programů

ČESKÝ SVAZ TĚLESNÉ VÝCHOVY

ČSTV v letech 1989–1993

Centralizovaně organizované ČSTV ➔ ČSTV
na **demokratických principech**

ČSTV sdružuje TJ/SK v lokálních místech,
národní sportovní svazy s celostátní působností